

**MINISTERIE VAN SOCIALE ZAKEN,
VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU**

[C – 2000/24013]

**Maatschappijen van onderlinge bijstand
Ziekenfondsen en landsbonden van ziekenfondsen
Goedkeuring van statutenwijzigingen**

In toepassing van artikel 11, 1, lid 3, van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, heeft de Controledienst goedgekeurd :

1) de wijzigingen aan de artikelen 66 en 75 van de statuten van het ziekenfonds "Christelijke Mutualiteit Kortrijk" (111), gevestigd te Kortrijk, beslist door de algemene vergadering van 28 april 2000;

2) de wijzigingen aan de artikelen 40 en 54 van de statuten van het ziekenfonds "Mutualité libérale Centre - Charleroi - Mons" (409), gevestigd te La Louvière, alsook de wijzigingen van de bijdragen, beslist door de algemene vergadering van 28 april 2000;

3) de wijzigingen aan de artikelen 2 en 44 van de statuten van het ziekenfonds "Mutualité libérale du Luxembourg" (418), gevestigd te Arlon, beslist door de algemene vergadering van 26 maart 2000;

4) de wijzigingen aan de artikelen 2, 47bis, 52bis en 60 van de statuten van het ziekenfonds "Freie Krankenkasse" (515), gevestigd te Büllingen, de hernummering vanaf artikel 53, alsook de wijzigingen van de bijdragen, beslist door de algemene vergadering van 23 mei 2000;

5) de wijzigingen aan de artikelen 57 en 58 van de statuten van de landsbond "Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten - Union nationale des Mutualités socialistes" (LB3), gevestigd te Brussel, beslist door de algemene vergadering van 23 mei 2000.

**MINISTERE DES AFFAIRES SOCIALES,
DE LA SANTE PUBLIQUE ET DE L'ENVIRONNEMENT**

[C – 2000/24013]

**Sociétés mutualistes
Mutualités et unions nationales de mutualités
Approbation de modifications statutaires**

En application de l'article 11, 1er, alinéa 3, de la loi du 6 août 1990 relative aux mutualités et aux unions nationales de mutualités, l'Office de contrôle a approuvé :

1) les modifications des articles 66 et 75 des statuts de la mutualité "Christelijke Mutualiteit Kortrijk" (111), établie à Kortrijk, décidées par l'assemblée générale le 28 avril 2000;

2) les modifications des articles 40 et 54 des statuts de la mutualité "Mutualité libérale Centre - Charleroi - Mons" (409), établie à La Louvière, ainsi que les modifications des taux des cotisations, décidées par l'assemblée générale le 28 avril 2000;

3) les modifications des articles 2 et 44 des statuts de la mutualité "Mutualité libérale du Luxembourg" (418), établie à Arlon, décidées par l'assemblée générale le 26 mars 2000;

4) les modifications des articles 2, 47 bis 52 bis et 60 des statuts de la mutualité "Freie Krankenkasse" (515), établie à Büllingen, la nouvelle numérotation à partir de l'article 53, ainsi que les modifications des taux des cotisations, décidées par l'assemblée générale le 23 mai 2000;

5) les modifications des articles 57 et 58 des statuts de l'union nationale "Union nationale des Mutualités socialistes - Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten" (UN3), établie à Bruxelles, décidées par l'assemblée générale le 23 mai 2000.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

[C – 2000/00548]

4 JULI 2000. — Ministeriële omzendbrief PZ 4 betreffende de aansprakelijkheidsregeling naar aanleiding van de geïntegreerde werking in de politiezones

Aan mevrouw en de heren provinciegouverneurs,

Ter informatie :

Aan de leden van de provinciale ondersteuningsteam,

Aan de dames en heren arrondissementscommissarissen,

Aan de dames en heren burgemeesters,

Mevrouw de gouverneur,

Mijnheer de gouverneur,

Overeenkomstig de richtlijnen uiteengezet in de M.O. PZ 1 van 10 april 2000, werd in de verschillende politiezones, in de schoot van het directiecomité, een akkoord bereikt om een versnelde geïntegreerde werking van de aanwezige politiediensten tot stand te brengen. Meer bepaald worden concrete stappen ondernomen om op zeer korte termijn over te gaan tot het opzetten van tijdelijke (bijv. samen uitvoeren van patrouilles), of permanente (bijv. het inschakelen van rijkswachters in de wijkwerking, het samen uitvoeren van de uithaling en voorleiding van aangehouden personen) projecten, waarbij personeel van de rijkswacht of gemeentepolitie, overeenkomstig artikel 8 van de wet op het Politieambt, onder de leiding van leden van een andere politiedienst komt te staan.

Uiteraard rijzen hierbij vragen betreffende de aansprakelijkheidsregeling die geldt bij schadegevallen, die zich zouden voordoen in het kader van dergelijke projecten.

Na onderhandelingen tussen de bevoegde departementen van de federale overheid – die instaat voor de verzekering van de rijkswacht -, en de maatschappij die de verzekeraar is van het merendeel van de gemeentelijke politiekorpsen (1), kunnen volgende richtlijnen worden meegegeven :

Motorrijtuigenverzekering

Door beide partijen wordt het feit dat een motorrijtuig door een functionaris van een ander korps wordt gebruikt, niet als een risicoverzarend element beschouwd. Dat wil zeggen dat, wanneer een voertuig dat de Staat of de gemeente toebehoort, wordt gebruikt door een lid van het andere korps, geen bijzondere acties dienen te worden ondernomen; de eigenaar van het betreffende voertuig blijft verzekerd volgens de huidige regeling. Uiteraard dient er wel over gewaakt dat de bestuurder over het vereiste rijbewijs beschikt.

MINISTERE DE L'INTERIEUR

[C – 2000/00548]

4 JUILLET 2000. — Circulaire ministérielle ZP 4 traitant de la réglementation en matière de responsabilité dans le cadre du fonctionnement intégré des zones de police

A madame et messieurs les gouverneurs de province,

Pour information :

Aux membres du team d'appui provincial,

A mesdames et messieurs les commissaires d'arrondissement,

A mesdames et messieurs les bourgmestres,

Madame le gouverneur,

Monsieur le gouverneur,

Conformément aux directives exposées dans la C.M. ZP 1 du 10 avril 2000, les diverses zones de police sont parvenues à un accord sous les auspices du comité de direction, afin d'accélérer l'intégration du fonctionnement des services de police présents. Plus particulièrement, certaines démarches concrètes sont entreprises afin de procéder à très court terme à l'élaboration de projets temporaires (ex. patrouilles mixtes) ou permanents (ex. affectation de gendarmes au travail de quartier, extraction et conduite par du personnel mixte de personnes arrêtées) plaçant le personnel de la gendarmerie ou de la police communale sous la direction de membres de l'autre service de police, conformément à l'article 8 de la loi sur la Fonction de Police.

Il va de soi que, dans un tel contexte, des questions se posent concernant la réglementation en matière de responsabilité en cas de dommages occasionnés dans le cadre de tels projets.

Après négociations entre les départements compétents des autorités fédérales – prenant en charge l'assurance de la gendarmerie – et la société assurant la majorité des corps de police communale (1), les directives suivantes peuvent être transmises :

Assurance de véhicules motorisés

Aucune des deux parties ne considère l'utilisation d'un véhicule motorisé par un fonctionnaire d'un autre corps comme facteur de risque supplémentaire. En d'autres termes, lorsqu'un véhicule appartenant à l'Etat ou à la commune est utilisé par un membre d'un autre corps, aucune action spéciale ne doit être entreprise; le propriétaire du véhicule concerné reste assuré conformément à la réglementation actuelle. Il convient toutefois de veiller à ce que le chauffeur détienne le permis de conduire requis.

Arbeidsongevallen

In geval van een arbeidsongeval blijft iedere politieambtenaar volledig onderworpen aan de regeling die momenteel op hem/haar van toepassing is. Dat wil zeggen dat de betrokkene die slachtoffer wordt van een arbeidsongeval zich in de eerste plaats dient te richten tot zijn (eigen) arbeidsongevallenverzekeraar. Voor alle geleden schade die door deze verzekeraar niet wordt gedekt (zoals in voorkomend geval morele schade, verlies van prestaties nacht- en weekenduren,...) kan het slachtoffer een burgerlijke vordering instellen tegen de aansprakelijke derde of zijn/haar aansteller. De geïntegreerde werking belet niet dat de aldus samenwerkende rijkswachters en gemeentepolitieambtenaren ten opzichte van elkaar nog steeds als derden worden beschouwd; de « burgerlijke immuniteiten » waarvan sprake in de arbeidsongevallenwet, die het instellen van de burgerlijke vordering tegen de werkgever en tegen werkmakers onmogelijk maakt (2), zijn in deze verhouding dus niet van toepassing. De geïntegreerde werking doet dus op geen enkele wijze afbreuk aan de individuele rechten van de betrokkenen.

Individuele aansprakelijkheid van de betrokken politieambtenaar

De geïntegreerde werking brengt geen wijzigingen aan inzake de tuchtrechtelijke, strafrechtelijke en individuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid van een politieambtenaar betrokken bij een incident.

De wetgeving met betrekking tot de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van een politieambtenaar ligt vervat in de bepalingen van Hoofdstuk V van de wet op het Politieambt.

De politieambtenaren die in hun functies aan de Staat, aan de gemeente of aan derden schade berokkenen, moeten deze slechts vergoeden, wanneer zij een opzettelijke fout, een zware fout, of een lichte fout die bij hen gewoonlijk voorkomt, begaan (...) (artikel 48 WPA).

Wanneer de politieambtenaar betrokken zou zijn bij een incident in het raam van de geïntegreerde werking, zal, bij de kwalificatie van de fout die eventueel door hem/haar werd begaan, rekening worden gehouden met de concrete omstandigheden waarin het incident zich heeft voorgedaan. Men zal dus in voorkomend geval rekening moeten houden met het feit dat de optredende politieambtenaren een verschillende opleiding hebben genoten, wellicht niet dezelfde tactieken hanteren, niet over dezelfde bewapening beschikken.

De beoordeling en de kwalificatie van begane fouten zal geschieden door dezelfde overheden als nu. Ook de overheden bevoegd om disciplinaire maatregelen of maatregelen van inwendige orde te nemen, blijven dezelfde.

Vanzelfsprekend is, afhankelijk van de mate waarin betrokken politieambtenaren geïntegreerd worden in een ander korps, overleg tussen de verschillende overheden aangewezen.

Aansprakelijkheid van de « werkgever » van de politieambtenaar

Ook hier blijven de artikelen van de wet op het Politieambt hun gelding behouden.

De Staat is aansprakelijk voor de schade veroorzaakt door de politieambtenaren van de rijkswacht (...) in de functie waarin hij hen heeft aangewend, net zoals de aanstellers aansprakelijk zijn voor de schade aangericht door toedoen van hun aangestelden. (...)

De gemeente is aansprakelijk voor de schade veroorzaakt door de politieambtenaren van de gemeentepolitie in de functies waarin de Staat of de gemeente hen heeft aangewend, net zoals de aanstellers aansprakelijk zijn voor de schade aangericht door toedoen van hun aangestelden.

De gemeente kan verhaal nemen op de Staat voor de schade veroorzaakt door een politieambtenaar van de gemeentepolitie bij opdrachten die de Staat hem heeft toevertrouwd (artikel 47 WPA).

Wanneer, in het kader van de geïntegreerde werking, door een politieambtenaar schade wordt toegebracht, gelden, om de verantwoordelijke overheid te kennen, volgende regels :

A. Wanneer schade wordt toegebracht door een handeling van een gemeentepolitiefunctaris :

1. De gemeentepolitiefunctaris treedt autonoom op, of onder het bevel van een ander lid van de gemeentepolitie, en begaat een fout : de gemeente is de verantwoordelijke overheid.

Accidents de travail

En cas d'accident de travail, tout fonctionnaire de police reste pleinement assujéti à la réglementation actuellement en vigueur. En d'autres termes, toute victime d'un accident de travail doit se tourner en premier lieu vers son (propre) assureur. Toutefois, pour les dommages non couverts par ledit assureur (tels que, le cas échéant, le dommage moral, la perte de prestations exceptionnelles (nuit et week-end,...), la victime peut engager une action civile contre le tiers responsable ou son commettant. Le fonctionnement intégré n'exclut pas que les gendarmes et les fonctionnaires de police communale travaillant en étroite collaboration soient toujours mutuellement considérés comme tiers; les « immunités civiles » (loi sur les accidents de travail) empêchant toute action civile contre l'employeur ou des collègues (2) ne s'appliquent donc pas en l'espèce. Le fonctionnement intégré ne déroge aucunement aux droits individuels des intéressés.

Responsabilité individuelle du fonctionnaire de police concerné

Le fonctionnement intégré ne modifie en rien la responsabilité disciplinaire, pénale et civile individuelle d'un fonctionnaire de police impliqué dans un incident.

La législation en matière de responsabilité civile d'un fonctionnaire de police fait l'objet du chapitre V de la loi sur la Fonction de Police.

Les fonctionnaires de police qui, dans leurs fonctions, causent un dommage à l'Etat, à la commune ou à des tiers, ne doivent le réparer que s'ils commettent une faute intentionnelle, une faute lourde ou une faute légère qui présente dans leur chef un caractère habituel (...) (article 48 LFP).

Si le fonctionnaire de police est impliqué dans un incident survenant dans le cadre du fonctionnement intégré, il sera tenu compte dans la qualification de la faute qu'il ou elle aura commise, des circonstances concrètes dans lesquelles l'incident s'est produit. L'on devra donc, le cas échéant, prendre en compte le fait que les fonctionnaires de police intervenants ont suivi un autre type de formation, n'appliquent pas les mêmes tactiques, ne disposent pas du même armement.

Ce sont toujours les mêmes autorités qui procéderont à l'évaluation et à la qualification des fautes commises ou qui prendront les mesures disciplinaires ou mesures d'ordre intérieur.

Suivant le degré d'intégration des fonctionnaires de police concernés, il va de soi qu'une concertation entre les diverses autorités est des plus indiquées.

Responsabilité de « l'employeur » du fonctionnaire de police

En l'espèce également, les articles de la Loi sur la Fonction de Police restent en vigueur.

L'État est responsable des dommages causés par les fonctionnaires de gendarmerie (...) dans les fonctions auxquelles il les a légalement employés, comme le commettant pour ses préposés. (...)

La commune est responsable des dommages causés par les fonctionnaires de police communale dans les fonctions où l'État ou la commune les ont légalement employés, comme le commettant pour ses préposés.

La commune peut exercer un recours contre l'État pour le dommage causé par le fonctionnaire de police de la police communale dans les missions que l'État lui a confiées (article 47 LFP).

Lorsque, dans le cadre du fonctionnement intégré, des dommages sont causés par un fonctionnaire de police, les règles suivantes permettent de déterminer l'autorité responsable :

A. Lorsque des dommages sont occasionnés par un acte d'un fonctionnaire de la police communale :

1. Le fonctionnaire de la police communale intervient de manière autonome ou sous les ordres d'un autre membre de la police communale et commet une faute : la commune est l'autorité responsable.

2. De gemeentepolitiefunctionaris staat, overeenkomstig artikel 8 WPA, onder de leiding van een rijkswachter;

— indien de schade wordt veroorzaakt door een foutieve uitvoering van het gegeven bevel, of door de uitvoering van een onwettelijk bevel, is de gemeente de verantwoordelijke overheid

— indien de schade wordt veroorzaakt door de (correcte) uitvoering van een bevel (gegeven door een rijkswachter) dat, hoewel wettelijk, foutief was, is de Staat verantwoordelijk.

B. Wanneer schade wordt toegebracht door een handeling van een rijkswachter :

1. De rijkswachter treedt autonoom op, of onder het bevel van een andere rijkswachter, en begaat een fout : de Staat is de verantwoordelijke overheid

2. De rijkswachter staat, overeenkomstig artikel 8 WPA, onder de leiding van een lid van de gemeentepolitie;

— indien de schade wordt veroorzaakt door een foutieve uitvoering van een correct gegeven bevel, of door de uitvoering van een onwettelijk bevel : de Staat is de verantwoordelijke overheid

— indien de schade wordt veroorzaakt door de (correcte) uitvoering van een bevel (gegeven door een lid van de gemeentepolitie) dat, hoewel wettelijk, foutief was, is de gemeente verantwoordelijk.

Volgens de verzekeraar vormt het feit dat de gemeente verantwoordelijk kan gesteld worden voor het optreden van een rijkswachter een verzwaaring van het risico. De betrokken gemeenten doen er derhalve goed aan deze risico-uitbreiding aan hun aansprakelijkheidsverzekeraar te melden, en bij de aangifte van de lonen voor de berekeningen van de premie, de bezoldigingen van het aldus ingezette rijkswacht-personeel mee op te geven.

Rechtshulp

De huidige wettelijke bepalingen blijven onverkort gelden.

Zaakschade

De huidige wettelijke bepalingen blijven onverkort gelden.

Het is aan te bevelen dat het directiecomité, rekening houdende met hoger vermelde basisprincipes, nagaat welke maatregelen eventueel dienen te worden genomen naar aanleiding van de lokaal op te starten projecten, en dat indien noodzakelijk hierover een protocolakkoord wordt afgesloten. Zo kunnen bijvoorbeeld afspraken worden gemaakt omtrent de opstelling en het beheer van het administratief dossier. Wanneer zich effectief een schadegeval voordoet, licht het directiecomité de betrokken burgemeester(s) hierover onverwijld in.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
A. Duquesne.

Nota's

(1) Het betreft OMOB; gemeenten die bij een andere verzekeraar zijn aangesloten dienen uiteraard zelf de nodige stappen te ondernemen om na te gaan of hun verzekeraar dezelfde voorwaarden onderschrijft.

(2) Behalve in geval van opzet, een arbeidswegongeval of een verkeersongeval.

[C – 2000/00547]

**4 JULI 2000. — Ministeriële omzendbrief PZ 5
betreffende de financiële hulp voor de ondersteuning
van pilotpolitiezones**

Aan mevrouw en de heren provinciegouverneurs,

Ter informatie :

Aan de leden van de provinciale ondersteuningsteam

Aan de dames en heren arrondissementscommissarissen,

Aan de dames en heren burgemeesters,

Mevrouw de gouverneur,

Mijnheer de gouverneur,

I. Algemeen

In de ministeriële omzendbrief PZ 1 "Opstart van lokale politie – Verdere uitwerking geïntegreerde politie gestructureerd op twee niveaus" van 10 april 2000, werd aangekondigd dat de regering ongeveer 200 miljoen BEF ter beschikking stelt voor de werking van de eerste fase pilotpolitiezones. Het gaat om de 22 pilotpolitiezones zoals vermeld in de ministeriële omzendbrief PZ 1.

II. Toekenning van de toelage

1. Toepassingsgebied

2. Le fonctionnaire de la police communale est placé sous la direction d'un gendarme, conformément à l'article 8 LFP;

— si le dommage est causé par une exécution fautive de l'ordre donné ou par l'exécution d'un ordre illégitime, la commune est l'autorité responsable;

— si le dommage est causé par l'exécution (correcte) d'un ordre (donné par un gendarme) fautif bien que légitime, l'Etat est l'autorité responsable.

B. Lorsque le dommage est causé par l'acte d'un gendarme :

1. Le gendarme intervient de manière autonome ou sous les ordres d'un autre gendarme et commet une faute : l'Etat est l'autorité responsable.

2. Le gendarme est placé sous la direction d'un membre de la police communale, conformément à l'article 8 LFP;

— si le dommage est causé par une exécution fautive d'un ordre correctement donné ou par l'exécution d'un ordre illégitime, l'Etat est l'autorité responsable;

— si le dommage est causé par l'exécution (correcte) d'un ordre (donné par un membre de la police communale) fautif bien que légitime la commune est l'autorité responsable.

Selon l'assureur, le fait que la commune puisse être rendue responsable par l'intervention d'un gendarme, constitue une augmentation du risque. Sur cette base, les communes concernées font en sorte de bien signaler cette élargissement de risque à leur assureur de responsabilité et de mentionner lors de la déclaration des salaires pour le calcul de la prime, les salaires des membres du personnel de la gendarmerie mis en œuvre.

Assistance en justice

Les dispositions légales actuelles restent en vigueur sans aucune réserve.

Domages aux biens

Les dispositions légales actuelles restent en vigueur sans aucune réserve.

Il conviendrait que le comité de direction, compte tenu des principes de base susmentionnés, étudie les mesures qui doivent éventuellement être prises dans le cadre des projets à implémenter au niveau local et s'il y a lieu de passer ou non un protocole d'accord en la matière. Ainsi, l'on pourrait par exemple se mettre d'accord quant à la rédaction et la gestion du dossier administratif. Lorsqu'un dommage est effectivement causé, le comité de direction en informe sur le champ le ou les bourgmestre(s) concerné(s).

Le Ministre de l'Intérieur,
A. Duquesne.

Notes

(1) Cela concerne la SMAP; les communes liées à un autre assureur doivent entreprendre elles-mêmes les démarches nécessaires afin de vérifier si leur assurance est souscrite aux mêmes conditions.

(2) Hormis les cas d'intention, d'accident de travail sur la route ou d'accident de la route.

[C – 2000/00547]

**4 JUILLET 2000. — Circulaire ministérielle ZP 5
traitant de l'aide financière pour le soutien du fonctionnement
des zones de police pilotes**

A madame et messieurs les gouverneurs de province,

Pour information :

Aux membres du team d'appui provincial,

A mesdames et messieurs les commissaires d'arrondissement,

A mesdames et messieurs les bourgmestres,

Madame le gouverneur,

Monsieur le gouverneur,

I. Généralités

Il a été annoncé dans la circulaire ministérielle ZP 1 « Mise en œuvre de la police locale – Élaboration de la police intégrée, structurée à deux niveaux » du 10 avril 2000 que le gouvernement dégageait un budget de quelque 200 millions BEF pour le fonctionnement de la première phase des zones de police pilotes, soit les 22 zones mentionnées dans la circulaire ministérielle ZP 1.

II. Octroi du subside

1. Champ d'application